

Jaarverslag 2014

Nr. 20150024/1099

Onderwijsraad
Nassaulaan 6
2514 JS Den Haag
e-mail: secretariaat@onderwijsraad.nl
070-310 00 00 of via de website: www.onderwijsraad.nl

Inhoudsopgave

1	Woord vooraf	5
2	Adviseur van minister, parlement en gemeenten	6
3	De raad in 2014	7
4	De activiteiten in cijfers	10

1

Woord vooraf

Ook in 2014 was het werk van de Onderwijsraad zeer geschakeerd: adviezen en verkenningen, panelbijeenkomsten, werkbezoeken, presentaties, briefings en debatten. Alle informatie over deze activiteiten is terug te vinden op de website van de raad: www.onderwijsraad.nl. De volledige adviezen en verkenningen van de raad zijn hier in te zien, evenals daaraan ten grondslag liggende studies. Verder zijn in de vorm van dossiers per thema meerdere adviezen uit achterliggende jaren samengebracht. Alles bijeen biedt de website van de raad een goed beeld van het inhoudelijke werk van de raad. In dit jaarverslag is in hoofdzaak informatie opgenomen die niet direct terug te vinden is op de website van de Onderwijsraad. Het heeft daarmee vooral een administratief karakter.

2

Adviseur van minister, parlement en gemeenten

De Onderwijsraad is een onafhankelijk adviesorgaan van de regering, opgericht in 1919. De raad adviseert – gevraagd en ongevraagd – de ministers van OCW (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) en van EZ (Economische Zaken). Ook de Eerste en Tweede Kamer der Staten-Generaal kunnen om advies vragen. Gemeenten kunnen in speciale gevallen van lokaal onderwijsbeleid (bijvoorbeeld huisvesting van scholen) een beroep doen op de raad.

Deskundig, eigentijds en onafhankelijk

De raad adviseert over alle aspecten en vormen van onderwijs en leren voor kinderen, jongeren en volwassenen. Waar liggen interessante mogelijkheden voor onderwijs (binnen en buiten de instellingen) en wat is de beste manier om die te benutten? Wat is daarbij de rol van de overheid of van andere partijen in en rond de onderwijswereld?

De expertise binnen de raad en de staf zorgt ervoor dat welk onderwerp ook aan de orde is, er vanuit verschillende invalshoeken naar wordt gekeken. Ook betreft de raad de internationale dimensie bij de adviezen. Tot slot zijn expertise en meningen van anderen van groot belang: de raad wil nadrukkelijk verder kijken dan de eigen deskundigheid. Daarom organiseert hij regelmatig seminars en biedt hij op zijn website de mogelijkheid voor belangstellenden om mee te denken.

De Onderwijsraad levert met een deskundige inbreng en een eigentijdse visie een bijdrage aan discussies over onderwijs en onderwijsbeleid. Dat de raad daarbij een onafhankelijke koers vaart, spreekt voor zich. De achtergrond van de raadsleden staat daarvoor garant. Zij zijn afkomstig uit verschillende geledingen van de maatschappij en worden door de regering benoemd op grond van hun wetenschappelijke kennis, praktijkervaring in het onderwijs of maatschappelijke bijdrage. De benoeming is op persoonlijke titel en de leden vertegenwoordigen geen belangengroepen.

Werkwijze van de raad

Ieder jaar doet de raad voorstellen voor het eigen *Werkprogramma*. De minister voegt hieraan haar adviesonderwerpen toe en stelt het programma vast. Daarna biedt zij het de beide Kamers der Staten-Generaal aan, op Prinsjesdag. Het parlement kan adviesvragen aan het *Werkprogramma* toevoegen. Het programma geeft een globaal beeld van de onderwerpen die aan de orde komen; in de loop van het jaar worden de adviesvragen en de tijdsplanning ingevuld. Onder invloed van de actualiteit kunnen adviesonderwerpen worden ingetrokken of juist toegevoegd.

De raad komt in de regel om de vier weken plenair bijeen, vooral om adviezen en verkenningen vast te stellen. Speciale commissies, door de raad ingesteld, bereiden de adviezen voor. Een advies is de behandeling van een concrete vraag, die meestal leidt tot aanbevelingen die op kortere of middellange termijn kunnen worden doorgevoerd. Een verkenning is meer agendavormend en behandelt een bepaalde ontwikkeling in het onderwijs vanuit een langetermijnperspectief. De raad neemt in een verkenning meestal (nog) geen standpunt in, maar draagt onderwerpen aan die zich lenen voor advisering. Alle publicaties van de raad zijn te vinden op de website: www.onderwijsraad.nl.

3

De raad in 2014

De raad

2014 was het laatste jaar van de raadsperiode 2012-2014. De raad bestond uit tien door de Kroon benoemde leden en vier geassocieerde leden. De personele samenstelling van de raad was als volgt.

Voorzitter: Mevrouw prof. dr. Geert ten Dam	Hoogleraar onderwijskunde, Universiteit van Amsterdam
Leden: De heer prof. dr. Frank van der Duyn Schouten (vice-voorzitter)	Rector magnificus van de Vrije Universiteit Amsterdam; hoogleraar Stochastic Operations Research aan deze universiteit
De heer prof. dr. Lex Borghans	Hoogleraar arbeidseconomie en sociaal beleid, Universiteit Maastricht
De heer Hugo de Jonge (tot 23 mei)	Wethouder Onderwijs, Jeugd en Gezin, Rotterdam
De heer drs. Berend Kamphuis	Voorzitter college van bestuur van het Christelijk Voortgezet Onderwijs Zuid-West Friesland
Mevrouw drs. Ursie Lambrechts	Voorzitter van het bestuur van het Schoolleidersregister PO
Mevrouw Thea Meijer	Voorzitter van het college van bestuur van de Stichting Primair Onderwijs Utrecht
De heer drs. Rob Schuur	Voorzitter van het college van bestuur van het regionaal opleidingscentrum Noorderpoort, Groningen
Mevrouw prof. dr. Sietske Waslander	Hoogleraar sociologie aan de Tias Nimbas Business School, Tilburg; academic director van de Executive Master of Management Education
De heer prof. mr. Paul Zoontjens	Bijzonder hoogleraar onderwijsrecht en hoofddocent staats- en bestuursrecht, Universiteit van Tilburg
Geassocieerde leden: Mevrouw drs. Kristel Baele	Lid van het college van bestuur van de Hogeschool van Arnhem en Nijmegen en voorzitter van Gelderland Valoriseert
De heer dr. Ousama Cherribi	Senior lecturer en fellow aan de Emory University Atlanta, Georgia (V.S.)
Mevrouw mr. Marry de Gaay Fortman	Advocaat/partner bij Houthoff Buruma en voorzitter VNO-NCW Metropoolregio Amsterdam
Mevrouw prof. dr. Greetje van der Werf	Hoogleraar onderwijzen en leren aan de Rijksuniversiteit Groningen en co-directeur van het GION (Gronings Instituut voor Onderzoek van Onderwijs)
Secretaris: drs. Adrie van der Rest	

Na zijn herbenoeming als wethouder Onderwijs, Jeugd en Zorg van de gemeente Rotterdam heeft De Jonge aangegeven het werk voor de Onderwijsraad niet meer te kunnen combineren met de zwaarte van zijn nieuwe portefeuille. Op 23 mei trad hij terug als lid van de raad.

De raad vergaderde in 2014 elf maal plenair en dertig keer in commissieverband.

Het bureau van de raad

De Onderwijsraad wordt inhoudelijk en facilitair ondersteund door het secretariaat. Aan het hoofd staat de directeur, die tevens secretaris is van de raad. Hij werkt samen met een inhoudelijke staf en een afdeling Algemene Zaken. De staf bestaat uit mensen met verschillende achtergronden: onderwijskundigen, juristen, economen, psychologen en sociologen. Deze brede deskundigheid zorgt ervoor dat ook de staf de adviesonderwerpen vanuit verschillende invalshoeken kan behandelen. Uit dienst traden Ib Waterreus en Djoerd de Graaf. In de loop van 2014 kwamen Karin Westerbeek en Raymond Kubben de staf versterken. Het totaal aantal medewerkers van het bureau bedraagt op 31 december 2014 achttien.

De stafmedewerkers hebben, zoals elk jaar, niet alleen de inhoudelijke voorbereiding van de adviezen verzorgd, maar ook de bijbehorende seminars en discussiebijeenkomsten. Het interactief werken van de staf, het publiceren van artikelen in vaktijdschriften en het afleggen van werkbezoeken, zijn in 2014 gecontinueerd. Ook houdt de staf tal van kennisgebieden bij, om te zorgen voor een optimale kennisdeling. Naast individuele scholingsactiviteiten van stafmedewerkers zijn voor de staf als collectief masterclasses onderwijsrecht, onderwijs economie en onderwijs sociologie georganiseerd, alsmede een feedbacktraining.

Op 20 mei brachten de stafmedewerkers van de Vlaamse Onderwijsraad een werkbezoek aan de staf van de Nederlandse raad. Van gedachten werd gewisseld over werkwijzen en inhoudelijke issues die in het Vlaamse en Nederlandse onderwijs aan de orde zijn.

De afdeling Algemene Zaken (AZ) verzorgt de administratieve en facilitaire ondersteuning van raad en bureau. De verwachtingen van de organisatie ten aanzien van AZ verschuiven – zo ligt er de laatste jaren meer nadruk op digitalisering en op communicatie-activiteiten. Deze trend zal zich verder doorzetten. De afdeling heeft in 2014 een bijdrage geleverd aan diverse grotere evenementen zoals het Grondwetfestival ter gelegenheid van het 200-jarig bestaan van de Grondwet. In 2014 is ook de nodige tijd gestoken in de wisseling van de raad en aan van de voorbereiding van de nieuwe raad. In de werkreflectiebijeenkomsten probeert AZ de meerwaarde van het teamfunctioneren voor de organisatie handen en voeten te geven.

De secretaris van de Onderwijsraad is in 2013 voor een tweede termijn herkozen als voorzitter van het bestuur van EUNEC (European Network of Education Councils). EUNEC is het netwerk van samenwerkende onderwijsraden in Europa, dat is opgezet om te komen tot onderlinge informatie-uitwisseling over onderwijsontwikkelingen in de aangesloten landen en het formuleren van gezamenlijke standpunten over afspraken die binnen de instituties van de Europese Unie worden gemaakt en van invloed zijn op het nationale onderwijsbeleid.

De samenstelling van het secretariaat op 31 december 2014 was als volgt:

Directeur:

drs. Adrie van der Rest

Voorlichter:

drs. Cindy Rouwhorst

Coördinerend stafmedewerker:

dr. Karin Westerbeek

Stafmedewerkers:

dr. Mirjam Bakker

dr.mr. Antina de Jong

dr. Myra Keizer

dr. Raymond Kubben

dr. Edith de Meester

dr. Judith Soons

dr. Regina Stoutjesdijk

dr. Stijn Verbeek

Algemene Zaken:

drs. Maria Gresnigt-Bakx (hoofd)

Hans Danner (facilitair medewerker)

Marion Niessen-van Kampen (managementassistente)

Corrie van Leeuwen-Harkes (facilitair medewerkster)

drs. Meile Tamminga (editor/webmaster/office-assistant)

Elisabeth Tjin-Chin Fon Jie (office manager)

Financiële Zaken:

Wil Kortenbach

4

De activiteiten in cijfers

Politiek-bestuurlijke context

Een belangrijk deel van zijn werkzaamheden heeft de raad verricht in het kader van het regeerakkoord *Bruggen slaan* van het kabinet Rutte-II. Dit akkoord bouwt wat betreft onderwijs in belangrijke mate voort op *Vrijheid en verantwoordelijkheid* (kabinet Rutte-I) waarin de focus is gelegd op het realiseren van de ambitie van Nederland om te behoren tot de top-vijf van kenniseconomieën. Kernpunten uit dit akkoord zijn:

- de kerntaak, het geven van goed onderwijs, staat centraal; ruimte voor vakmanschap om te komen tot excellent onderwijs;
- toewerken naar een absolute kwaliteitsnorm waarbij de toegevoegde waarde zwaar weegt; de basis op orde, de lat omhoog; en
- betere benutting van gebouwen, infrastructuur en faciliteiten in het onderwijs in weekeinden en vakanties ten behoeve van activiteiten in het kader van een leven lang leren.

In verschillende beleidsdocumenten hebben de bewindslieden deze kernpunten nader uitgewerkt.

Meerdere door de raad in 2014 uitgebrachte adviezen sluiten aan bij dit beleidsprogramma. Drie adviezen van de raad gaan in op het eerste kernpunt: *Een eigentijds curriculum*, *Profielen in het vmbo* en *Meer innovatieve professionals*. Ook heeft de raad aandacht besteed aan het streven van het kabinet 'de basis op orde te brengen en de lat hoger te leggen'. In dit verband kan genoemd worden het advies van de raad over *Toegevoegde waarde: een instrument voor onderwijsverbetering – niet voor beoordeling*.

Twee adviezen zijn op verzoek van de Tweede Kamer door de raad opgesteld: *Onderwijspolitiek na de commissie-Dijsselbloem* en *Doeltreffender onderwijstoezicht*.

Adviesproducten

In 2014 bracht de raad veertien adviezen uit, waarvan acht briefadviezen. Eén advies is uit eigen beweging uitgebracht en twee adviezen op verzoek van de Tweede Kamer.

De adviezen *Overgangen in het onderwijs*, *Toegevoegde waarde: een instrument voor onderwijsverbetering – niet voor beoordeling* en *Een eigentijds curriculum* kwamen voort uit eerdere programmering van de raad. Vier adviezen zijn gebaseerd op het werkprogramma 2014 en zeven adviezen zijn uitgebracht naar aanleiding van adviesvragen buiten het werkprogramma van de raad om. Het gevolg hiervan is geweest dat, na overleg met het ministerie van OCW, twee onderwerpen uit het werkprogramma zijn komen te vervallen en dat een onderwerp al wel in belangrijke mate in 2014 is voorbereid, maar niet eerder dan in het eerste kwartaal van 2015 kan worden uitgebracht. Het gaat hierbij om het adviesonderwerp de positie van het voorbereidend middelbaar beroepsonderwijs.

Activiteiten van de raad

Op 15 april vond een ontmoeting plaats tussen de leden van de Onderwijsraad en de leden van de Eerste Kamer die zich met onderwijszaken bezighouden. Van de kant van de raad werd het advies *Toegevoegde waarde: een instrument voor onderwijsverbetering – niet voor beoordeling* toegelicht. Van de kant van de senatoren werden mogelijke nieuwe adviesthema's onder de aandacht van de raad gebracht.

Op 20 mei heeft de raad gesproken met de Vaste Kamercommissie voor Onderwijs van de Tweede Kamer. In dit gesprek zijn mogelijke adviesonderwerpen voor het werkprogramma 2015 aan de orde gekomen. Door de raad

zijn ook technische briefings verzorgd voor de Vaste Kamercommissie voor Onderwijs ter toelichting op zijn adviezen.

De voorzitter en secretaris van de raad spraken op 30 januari, 1 juli en 3 september met de minister en staatssecretaris van OCW over uitgebrachte adviezen en over het werkprogramma van de raad voor 2015. Ook was er overleg met de ambtelijk top van het ministerie met betrekking tot de start van diverse adviesprojecten.

Op 13 en 16 juni sprak de raad met vertegenwoordigers van leerlingen- en studentenorganisaties: LAKS, JOB, ISO en LSVB. De leraren van het jaar 2013 sprak de raad voor het laatst op 14 maart en op 21 november ontmoette de raad de leraren van het jaar 2014. Ook sprak de raad op verschillende momenten door het jaar heen met vertegenwoordigers van de brancheorganisaties en besturenorganisaties.

Zaterdag 29 maart stond Den Haag in het teken van het Grondwetfestival: de viering van 200 jaar Nederlandse Grondwet. De Onderwijsraad organiseerde voor deze gelegenheid een serie mini-colleges over Artikel 23 (vrijheid van onderwijs). De colleges werden gegeven door leden van de raad, en gingen over vragen als: "Kan ik zomaar een school beginnen voor mijn kind? Hoeveel verschil mag er zijn tussen scholen? Mogen kleuters ook leren van hun spel? Goede burgers of brave burgers?" De belangstelling was groot, ook voor de rondleiding door het pand.

Op 10 december heeft Geert ten Dam officieel afscheid genomen als voorzitter van de Onderwijsraad. Uit handen van de minister van onderwijs ontving zij een koninklijke onderscheiding. Zij werd benoemd tot Ridder in de Orde van Oranje-Nassau vanwege haar verdiensten voor de Onderwijsraad. Ten Dam was tien jaar verbonden aan de Onderwijsraad, waarvan de laatste vier jaar als voorzitter.

Na afloop van de laatste raadsvergadering van de zittingsperiode 2012-2014 werd op 19 december afscheid genomen van de overige raadsleden.

In het kader van de voorbereiding van zijn adviezen organiseerde de raad 21 panelbijeenkomsten en werden twee werkbezoeken¹ afgelegd.

Vorbereiding van de nieuwe zittingsperiode

Met het oog op de voorbereiding van de nieuwe zittingsperiode van de Onderwijsraad 2015-2018 heeft de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap op 16 april een formatiecommissie geïnstalleerd bestaande uit mevrouw A. van Es, de heer J.A. Bruijn en de heer P.W. Doop, en de commissie verzocht een advies uit te brengen over de samenstelling van de Onderwijsraad, te beginnen met de invulling van de positie van voorzitter. De formatiecommissie heeft in juni mevrouw prof. dr. H. Maassen van den Brink voorgedragen als voorzitter van de Onderwijsraad. Na haar benoeming door de Kroon is mevrouw Maassen van den Brink als adviseur bij de werkzaamheden van de formatiecommissie betrokken geworden. Op 8 oktober heeft de commissie zijn advies aan de minister uitgebracht.

Tabel 1: Overzicht publicaties Onderwijsraad in 2014 (adviezen/briefadviezen/studies)		
3 maart	Briefadvies	<i>Overgangen in het onderwijs</i>
17 maart	Briefadvies	<i>Voorkomen draaideurconstructie</i>
26 maart	Briefadvies	<i>Humanisme als richting</i>
7 april	Advies	<i>Toegevoegde waarde: een instrument voor onderwijsverbetering - niet voor beoordeling</i>

¹ Resp. aan Centre of Expertise Healthy Aging en Centre of Expertise Watertechnologie.

Tabel 1: Overzicht publicaties Onderwijsraad in 2014 (adviezen/briefadviezen/studies)		
19 mei	Advies	<i>Een eigentijds curriculum</i>
19 juni	Briefadvies	<i>TBO-maatregel</i>
16 september	Briefadvies	<i>Wetsvoorstel sociale veiligheid</i>
2 oktober	Advies	<i>Onderwijspolitiek na de commissie-Dijsselbloem</i>
17 oktober	Briefadvies	<i>Wijziging Examenprofielen vmbo</i>
3 november	Advies	<i>Samen voor een ononderbroken schoolloopbaan</i>
25 november	Advies	<i>Meer innovatieve professionals</i>
18 december	Briefadvies	<i>Verhouding tussen zorgplicht en toelatingsbeleid</i>
24 december	Briefadvies	<i>Doeltreffender onderwijs toezicht</i>

Tabel 2: Overzicht van in opdracht van de Onderwijsraad in 2014 uitgevoerde studies		
Maart 2014	Sluiter, C., (2013). <i>Selectie bij overgangen in het onderwijs. Een beknopte literatuurstudie.</i> Arnhem.	<i>Overgangen in het onderwijs</i>
Maart 2014	Leest, B., Fettelaar, D., Eck, E. van, Verbeek, F., Vegt, A.L. van der, Jongeneel, M., (2013). <i>Selectiemechanismen in het onderwijs.</i> ITS/Kohnstamm Instituut/Oberon.	<i>Overgangen in het onderwijs</i>
Maart 2014	Fleur, E., (2013). <i>Stromen door het onderwijs.</i> Groningen: DUO/IP.	<i>Overgangen in het onderwijs</i>
Maart 2014	Ehren, M., <i>Startdossier Toegevoegde waarde.</i>	<i>Toegevoegde waarde: een instrument voor onderwijsverbetering – niet voor beoordeling</i>
Mei 2014	Joosten, F., Ligtendag, L., Linden, C. van der, Olijkan, E., Bulk, L. van den, (2013). <i>De jeugd heeft de toekomst, het onderwijs ook?</i> Rotterdam: CED-groep.	<i>Een eigentijds curriculum</i>
April 2014	Laemers, M.T.A.B., Schoonhoven R. van, Radboud Universiteit Nijmegen, Activ Advies, (Regionale) samenwerking tussen onderwijs en (jeugd)zorg	<i>Samen voor een ononderbroken schoolloopbaan</i>
September 2014	Ledoux, G., Eck, E. van, Heemskerk I.M.C.C., Veen, A., Sligte, H., m.m.v. Dijkers, A.L.C. en Bollen, I. (2014). <i>Impact van de commissie Dijsselbloem op onderwijsbeleid.</i> Amsterdam: Kohnstamm Instituut.	<i>Onderwijspolitiek na de commissie-Dijsselbloem</i>
November 2014	Deen, C, Vink C., Berg-Le Clerq T., Daamen W, Smit H., NJI, <i>Startdossier kansen en risico's in de verbinding onderwijs-jeugdbeleid.</i>	<i>Samen voor een ononderbroken schoolloopbaan</i>
December 2014	Theisens H., Haagse Hogeschool, <i>De toekomstbestendigheid van het Nederlandse Onderwijstelsel.</i>	<i>Een onderwijstelsel met veerkracht</i>

Tabel 3: Overige publicaties van de raad	
1 april	Administratief jaarverslag 2013
16 september	Werkprogramma 2015

Tabel 4: Panels, seminars en conferenties door de raad georganiseerd	
31 januari	Panel <i>Onderwijspolitiek na de commissie-Dijsselbloem</i>
28 februari	Twee panels <i>Onderwijspolitiek na de commissie-Dijsselbloem</i>
23 mei	Twee panels <i>Een onderwijsstelsel met veerkracht</i>
26 mei	Panel <i>Een onderwijsstelsel met veerkracht</i>
6 juni	Panel <i>Samen voor een ononderbroken schoolloopbaan</i>
19 juni	Twee panels <i>Een onderwijsstelsel met veerkracht</i>
26 juni	Panel <i>Een onderwijsstelsel met veerkracht</i>
27 juni	Panel <i>Een onderwijsstelsel met veerkracht</i>
30 juni	Panel <i>Meer innovatieve professionals</i>
2 juli	Panel <i>Een onderwijsstelsel met veerkracht</i>
3 juli	Panel <i>Meer innovatieve professionals</i>
29 augustus	Panel <i>Samen voor een ononderbroken schoolloopbaan</i>
5 september	Panel "Positie VMBO"
19 september	Panel "Positie VMBO"
24 september	Panel <i>Meer innovatieve professionals</i>
7 november	Panel "Positie VMBO"
14 november	Panel "Leergemeenschappen in het hoger onderwijs"
21 november	Panel "Leergemeenschappen in het hoger onderwijs"

Tabel 5: Persberichten 2014	
3 maart	<i>Onderwijsraad: Stel belang leerling en niet rendement centraal bij overgangen</i>
7 april	<i>Toegevoegde waarde niet geschikt voor oordeel over kwaliteit van de school</i>
19 mei	<i>Permanent college voor curriculum moet onderwijs bij de tijd houden/ Meer aandacht nodig voor systematische vernieuwing curriculum</i>
27 juni	<i>Maassen van den Brink nieuwe voorzitter Onderwijsraad 2015-2018</i>
2 oktober	<i>Onderwijsraad: blij onderwijsveld betrekken bij beleid, kies krachtig voor kerntaak</i>
3 november	<i>Ononderbroken schoolloopbaan dient uitgangspunt te zijn voor samenwerking onderwijs-jeugdhulpverlening</i>
28 november	<i>Samenstelling Onderwijsraad 2015-2018 bekend</i>
8 december	<i>Onderwijsraad: stimuleer variëteit om veerkracht onderwijsstelsel te vergroten</i>

Tabel 6: Door de raad georganiseerde pers- en publieksbijeenkomsten*	
19 mei	Publicatie advies <i>Een eigentijds curriculum</i>
2 oktober	Publicatie advies <i>Onderwijspolitiek na de commissie-Dijsselbloem</i>
7 november	Publieksbijeenkomst in het kader van het advies <i>Samen voor een ononderbroken schoolloopbaan</i>

* Bijeenkomsten voor persvertegenwoordigers en andere genodigden met aansluitend toelichting en discussie.

Tabel 7: Presentaties	
23 januari	Inleiding <i>Over de staat van het Nederlandse basisonderwijs</i> tijdens de studieconferentie voor bestuur en directeuren van het openbaar en algemeen basisonderwijs in Oost Brabant (PlatOO) in Leusden (drs. Adrie van der Rest, secretaris-directeur)
20 maart	Toespraak op het Congres van de VO-raad (prof.dr. Geert ten Dam, voorzitter)
27 maart	Inleiding over <i>Een smalle kijk op onderwijskwaliteit</i> tijdens thema-avond DWARS (Groen Links) (Thea Meijer, raadslid)
5 mei	Inleiding <i>Learning in the digital age</i> tijdens seminar van EUNEC te Athene (drs. Adrie van der Rest, secretaris-directeur)
12 mei	Bijdrage aan symposium Education of the Heart (prof.dr. G.T.M. ten Dam, voorzitter)
11 juni	Presentatie over <i>Een eigentijds curriculum</i> tijdens ORD 2014 (dr. Mirjam Bakker en dr. Judith Soons, stafmedewerkers)
11 juni	Presentatie over <i>Toegevoegde waarde: een instrument voor onderwijsverbetering - niet voor beoordeling</i> tijdens ORD 2014 (dr. Ib Waterreus en dr. Regina Stoutjesdijk, stafmedewerkers)
12 juni	Inleiding tijdens slotbijeenkomst van het project Landelijke ouderbetrokkenheid onder islamitische ouders te Driebergen (prof.dr. Geert ten Dam, voorzitter)
26 juni	Co-referaat tijdens bijeenkomst G4 naar aanleiding van WRR-rapport 'Naar een lerende economie' (prof.dr. Geert ten Dam, voorzitter)
15 september	Inleiding <i>How to play your role in the complex relationship between the education council, the ministry and the teaching profession</i> tijdens de EUNEC peerlearningmeeting in Amsterdam (drs. Adrie van der Rest, secretaris-directeur)
23 september	Inleiding over <i>Meer kansen voor kwetsbare jongeren</i> tijdens Het Nationaal VMBO/MBO congres 2014 (drs. Rob Schuur, raadslid)
25 september	Presentatie aan een delegatie van het Ministerie van Economische Zaken over het advies <i>Toegevoegde waarde: een instrument voor onderwijsverbetering - niet voor beoordeling</i> (stafmedewerkers Onderwijsraad)
20 oktober	Openingspeech <i>Bridging the transition between education and the labour market</i> tijdens EUNEC-conferentie te Praag (drs. Adrie van der Rest, secretaris-directeur)
30 oktober	Inleiding over <i>Een eigentijds curriculum</i> tijdens Pro-meeting (prof. dr. Sietske Waslander, raadslid)
27 november	Deelname aan bijeenkomst van Regieorgaan SIA over 'Kennis maken in netwerken' (prof.dr. Geert ten Dam, voorzitter)

Tabel 8: Artikelen staf	
Waterreus, I., & Stoutjesdijk, R. (2014). Leerwinst en toegevoegde waarde: mogelijkheden voor onderwijsverbetering? <i>Basisschoolmanagement</i> , 7, 264-266.	
Bakker M., Soons J., & Stoutjesdijk, R. (2014). Eigentijds onderwijs, <i>Profiel</i> nr. 6.	
Meester, E.S. de & Westerbeek, K. (2014). Onderwijsraad: 'Meer aandacht voor LOB'. <i>Bij de Les</i> nr.9.	

Tabel 9: Publicaties, seminars en presentaties 2010-2014					
	2010	2011	2012	2013	2014
Beleidsontwikkende adviezen	10	5	6	6	6
Briefadviezen	5	9	6	3	8
Verkenningen	-	1	-	1	-
Studies	10	18	9	12	9
Seminars/panels	14	25	12	12	21
Presentaties	24	16	20	35	14
Artikelen	6	5	7	11	3

Tabel 10: Melding adviezen Onderwijsraad in de Eerste en Tweede Kamer 2010-2014					
	2010	2011	2012	2013	2014
Agenda's	-	4	-	1	4
Handelingen	29	12	31	15	24
Kamervragen	3	8	11	5	3
Kamerstukken	95	121	95	101	110

Tabel 11: Media-aandacht voor publicaties van de Onderwijsraad in 2014					
	Eerste kwartaal	Tweede kwartaal	Derde kwartaal	Vierde kwartaal	Totaal
In 2015 uit te brengen adviezen	0	0	3	0	3
Adviezen 2014	60	136	44	175	415
Adviezen 2013 ²	67	31	9	16	123
Adviezen 2012 ³	9	5	10	15	39
Adviezen 2011	1	0	0	5	6
Oudere adviezen	6	2	0	1	9
Algemene artikelen ook m.b.t. de Onderwijsraad	36	18	19	76	149
Totaal	179	192	85	286	742

Tabel 12: Media-aandacht uitgesplitst naar gepubliceerde adviezen in 2014

² Dit betreft met name de adviezen *Grenzen aan kleine scholen* en *Een smalle kijk op onderwijskwaliteit*

³ Artikel 23 Grondwet in maatschappelijk perspectief

Tabel 12: Media-aandacht uitgesplitst naar gepubliceerde adviezen in 2014					
	Eerste kwartaal	Tweede kwartaal	Derde kwartaal	Vierde kwartaal	Totaal
<i>Overgangen in het onderwijs</i>	39	7	6	3	55
<i>Voorkomen draaideurconstructie</i>	13	1			14
<i>Humanisme als richting</i>					0
<i>Toegevoegde waarde: een instrument voor onderwijsverbetering - niet voor beoordeling</i>	1	49	1	1	52
<i>Een eigentijds curriculum</i>	3	65	13	21	102
<i>TBO-maatregel</i>		14	3		17
<i>Wetsvoorstel sociale veiligheid</i>			9	12	21
<i>Onderwijspolitiek na de commissie-Dijsselbloem</i>			6	79	85
<i>Wijziging Examenprofielen vmbo</i>				1	1
<i>Samen voor een ononderbroken schoolloopbaan</i>	4			23	27
<i>Meer innovatieve professionals</i>				5	5
<i>Een onderwijsstelsel met veerkracht</i>				22	22
<i>Verhouding tussen zorgplicht en toelatingsbeleid</i>			5	6	11
<i>Doeltreffender onderwijstoezicht</i>			1	2	3

De meeste belangstelling ging dit jaar uit naar het advies *Een eigentijds curriculum*. Het advies werd tijdens een persbijeenkomst aangeboden aan minister Bussemaker en staatssecretaris Dekker. In dit advies staat de vraag centraal hoe ervoor gezorgd kan worden dat het curriculum nu en in de toekomst voldoet aan eigentijdse eisen, zodat jongeren een stevige basis wordt geboden voor hun persoonlijk, maatschappelijk en beroepsmatig functioneren. Om het onderwijs bij de tijd te houden is periodieke herijking van het curriculum noodzakelijk. De raad stelt voor deze taak te beleggen bij een permanent college met een brede maatschappelijke vertegenwoordiging. Bovenstaande tellingen (tabel 11 en 12) betreffen uitingen in kranten, tijdschriften en berichten op websites. Maar ook op internetfora en op Twitter werd er veel over gesproken. De discussie richtte zich vooral op de term '21ste eeuwse vaardigheden'. In het najaar startte staatssecretaris Dekker een brede maatschappelijke discussie. Inmiddels is het Platform #onderwijs2032 van start gegaan met de opdracht een antwoord te formuleren op de vraag welke kennis en vaardigheden leerlingen nodig hebben om optimaal in onze toekomstige samenleving te kunnen functioneren.

In het najaar publiceerde de raad op verzoek van de Tweede Kamer zijn advies *Onderwijspolitiek na de commissie-Dijsselbloem*. De raad concludeert dat de bevindingen van de commissie-Dijsselbloem het vertrouwen tussen onderwijsveld en overheid aanvankelijk herstelden, maar dat de rolverdeling niet wezenlijk is veranderd. Het toetsingskader, dat moest bijdragen aan een zorgvuldig beleidsproces is nauwelijks gebruikt. Bovendien – zo stelt de raad – lijken politici in reactie op het rapport het gesprek over onderwijsvernieuwing uit de weg te gaan. De presentatie in perscentrum Nieuwspoor was drukbezocht, en vooral de belangstelling van de schrijvende pers was groot. In de berichtgeving werden de conclusies evenwichtig weergegeven. In debatten die in het najaar in de Tweede Kamer werden gevoerd (o.a. begrotingsbehandeling), werd het advies met regelmaat aangehaald.

In de eerste helft van 2014 kreeg het advies *Grenzen aan kleine scholen* nog veel aandacht. Dit advies was in februari 2013 aangeboden aan staatssecretaris Dekker. De belangstelling voor het advies in 2014 hing samen met de behandeling van het onderwerp in de Tweede Kamer.

Met een aantal van 742 vermeldingen van adviezen van de raad in schriftelijke media is 2014 een gemiddeld jaar. Via Twitter volgen steeds meer mensen de publicaties van de raad. Inmiddels kent het account @Onderwijsraad 12.100 volgers (in 2013 waren dat er nog 8494).

Tabel 13: Vermeldingen in schriftelijke media 2010-2014					
	2010	2011	2012	2013	2014
Totaal aantal	528	689	620	1.149	742